ПролетареД ГӀаЛу ЧаЛата, ИӀакъЪи!

РЙА ТӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ЭРМӘНИСТАНЕ
„ЛЗЦ ЪЕЦЦЦ" ОРГЦЦЪ ЧЧЛ ЧЕЪЗЧЦЦЦ
„РЙА ТӘЗӘ" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 76 (688) | Ла'д, 23 октӀаберо сала 1955 | Оимат 20 капек

Ӏ'әму алиава ӀаЪзыре бЪбиньӀ бона хwәйкЪрына Ӏ'әйwанәт зЪвЪстане

Хәватк'аред малӀЪбуна гӧндитие республика мә дь дәрәца бь цаӀрәева пешдабӀрына малӀЪбуна гӧндитеда ГЪӀиштьна дастаннеД ӀәрбӀа'Ъ. ӀЪмбори сала дәрәбзабӀ'ә зеӀдбуӀә ӀасьӀәтдаина Ӏ'әйwанәт, дәрдаина гошт, Ӏека у ед маин. Дь ви шӀӀкӀлина гЪӀиштьна дастаннеД дьӀ бьӀыда гаӀак колхозод нәЪ'иед Севане, Г'укасйане. ШаӀ'ыӀмаине у ед маин Ӏвана дастаннеД пешьна, гома жи Ӏаздьмә хвата гӧмьраӀ'ә ӀӀӀрӀәжи бона мәЪ'кәмкърьна ваи дастаина у сер Ӏ'ине wан дьна пешдабьна Ӏ'язу ч'ьӀьед малӀЪбуна. Мәшцала лапа Ӏ'ӀмӀи бона wе йӀке Ӏ'Ӏсеяа дбӀа Ӏарала ӀаЪкърьна wә'дь ЪЪвЪстане хwәйкърьна Ӏ'ӀӀйwанәт, бапща готи әфӀраи бона дабреӀ'ә мәЪ'кәм.

Ӏ'әйана, wәжи ниве нәЪ'иед республикьн ӀЪ'рда ЪЪвЪстан дьк'шина —6 сала у ӀЪ маи мәЪдаиә, wәжи ЪсТ бь кампаниа заина ч'ӀӀжка у ед дьбӀ. Ӏәма жи ӀЪрса ә'ӀӀрдаиьна бона дабреӀ'ә мәЪ'кәм фәЧлаӀ'ә Ӏ'ӀмӀилӀ бона зедәжьна сәре Ӏ'әйwанәт, бьӀьдкърьна ӀасьӀәтдаина. Ви шӀӀкӀлина хвата бь паЪкърьна нәЪ'иед Сиптяке, Горисе д маин. Ваи нәЪ'иед жорготида у ед нәЪ'иед маиида ӀатӀиӀә лодкьна ӀаӀас гина, салом, силос у дьбӀ маин, ЧЪас кӧ Ӏаздьмә бона ӀӀӀрӀәжи Ӏ'әйwанәте мәхлуӀәте ӀӀӀрӀәмаиийа хwәйкърьна сер әр'. Хей жь wе йӀке ӀатиӀә бапща әр'ьӀьед әр'ьӀьед дьбӀр бона бор хәватед колхозшавава балакьи. Ӏе Ӏ'әйwанәт, нә Ӏ'әму нәЪ'иЪдаине ӀӀӀхӀӀ д'ак пешда дьна . Рес ӀӀӀкӀледа Ӏаиә нәЪ'и, ед кӧ нәЪ'иед маиида ЧЪна плана лодкьна гине, ӀӀӀ жи плана әмбаркьна дәбред ина.

Ед бь ви шур'әйӀь ӀӀӀ нәЪ'иед ӀӀӀкӀе, Алавердие, Артаиате, Ашьиае у ед маин. Бона бәрәвькьна ӀӀӀ рожед пашьи мана. Ле чь ӀӀӀ сәрк'ared нәЪ'иЪа Арт'ике, ӀӀӀред СМТ-я, гома плана лодкьна ӀӀӀ ӀӀӀре ӀӀӀ нәЪ'иеда ӀатиӀә әр'ьӀьед гине бь 40,2 сәлафи. Ӏало ӀӀӀбатиӀә шә'дәтие надә дәрӀәрә ӀӀӀкӀеда, wәжи ӀӀӀрса хwәйкърьна ӀӀӀ бь ӀӀӀйӀедана.

Ӏаздьмәтиед партиане, ӀӀӀветие у ед малӀЪбуна гӧндитие борцьна әр wә'дь кьи бьдьи хәватре ӀӀӀ ве йӀке, wәжи кемасйа гиЪе у ед маин бьдьи сәрт'амкърьне бь ӀӀӀ маинна (к'ӧеп, ковдом у ед

А. Булганин ЧәбулкЪр Премйер-Министре Т'ъфача Бирмае У Ну

Октйабре сала 1955 Сәдъре Совет Министред Т'РСС Н. А. Булганинлькъ Премйер-Министре Т'ъфача Бирмае У Ну.

Премйер-Министр У Нур'а бу Т'ъфача Бирмае Сьредәр у ед Т'РСС Моит Он.

Ӏаи цьса кӧ дәрбазьбу дь цәwӀе, п'ак у пьзматтиеда бу Дәwсърпие Пешьи е Сәдъре Совета Министра у Министре Шӧхӧлед Дәр Т'РСС В. М. Молотов.

Wәхте цьсе Ӏазьрбуиьи Дәwсърпие Министре Шӧхӧлед Дәр Т'РСС Н. Т. Федоренько у Посоле Т'РСС Сьредәр у Лиазор ьь Т'ъфача Бирмае А. Д. Шпиборин.

ӀӘЖМАРА ИРОДА:

—Н. А. Булганин ӡабулкЪр Премйер-Министре Т'ъфача Бирмае У Ну (руе 1-е).
—Т'ъфача Соетиеда (руе 1-е).
—Бьи ронайа критикькърьн у хwәкритикькърьеда (руе 2-а).
—Бь ӡастаниед мәзьи ӡәрбьр'и ӡӧтъ'т'а ПКТ'С ХХ-ьи (руе 2-а).
—Тәрәке э'сәйи бе зедәкърье дәрдаина картола (руе 3-а).
—Wәзатед демократина цьмаэ'тиеда (руе 3-а).
—Даигбеже бьратийа цьмаэ'та (руе 3-а).
—П'ара литературае (руе 4-а).
—О'ламәгиед кьи (руе 4-а).

Тъфрада Советиеда

ӀЧДРОЭЛЕКТРОСТАНСИА КАХОВКАЕ ТОКА СӘНАИЕ ДА

Каховка Т'әзә, 18 октйабре (ТАСС). —Колектива чекьрчед ӀЧДРОЭЛЕКТРОстансина Каховкае дәст анин аЪтьӀдарийа хәватёйа мазьи, иро салӀже бәрй wәхте к'ьшькърн ӀатӘ хьвтандье ӀӀӀдәзгрәстата э'ьлъи. Стансина кърьнә т'әви система энергетийӘ йӘжкърь, к'ижанедьлаи стансина Днепре нәже Ленин у ӀЧДРОЭЛЕКТРОстансина Г'емйлйанске. Сәр Днепрә гомкърн Ӏатьна э'ӀӀрдаиье чекьрьнед ӀЧДРОТЕХНИКИЙӘ мазьи: шлйуз, стансина ӀЧДРОТЕХНИКИЙӘ, э'ьбаред аьбрдаине у хwалие.

Сәрәке «Днепростроя» ӀӘВ С. Н. Андрианов wәхта цьсе мьӀадаЪре ТАСС-ьӀ г'от:

—Хәвьтандьиа ӀЧДРОЭЛЕКТРОстансина Каховкае-әw э'ӀӀда т'әәмминә цьмаэ'та советиейӘ. Бь сәдаиь дәстеханед жьлет дьдьно чекьрье стансае машина, дәмбозата, материалед чекьрье. Авайед ӀЧДРОЭЛЕКТРОстансиаеда Ӏатьна ӀӀӀдәзгрәстан механизм у ӀӀӀнцатед кӧ чекьрьнә п'ьлед Москъ, Ленинграде, Харькове, Урале, Сибире у Асиа Орг'е.

Бь ӀӀӀдьбьрна бона бь ӀӀӀнци бәрбьри бәрьӀат'а ПКТ'С ХХ бьи ӀӀӀдроЧекьрьи Ӏ'ӀтӀаи кӧтабуна заЪе ве ӀӀӀре турбина жи т'әслими ӀӀӀвате бь кьи. Жь wә'дь зутьр т'әслимкърьна стансиае ӀӀӀвате ве мӀӀӀцале бьдә зеда бәрдьи жь ӀӀӀ милиард кйлоwатт-сәат электроэнергиае зә'ӀӀтьр. Ӏада электроэнергиа бона бона ве йӀке, wәжи 75 милйон тонна кӀӀмьр бе дәрхьстье.

Активйа колектива бьльдьӀ кӧ-

ӘСКӘРЕД КӦ ЖЬ ӘОЛЬХЪКЪРЬНЕ АЗАДЬБЬН ВӘДГӘРЬНӘ ШИЕД ХWӘ ЖИИИНЕ

Ван рожа колектива СМТ-я Пересеченске РСС Молдавие ьӀда гәмичие комсомол Семйон Бусуйок е кӧ чаwа запас жь әскәрие азабуйу, кӧ бари ӀӀӀхьа ӀӀӀре ьӀда хьвьтйбу чаwа трактористе. Гомичие бә'ре ӀӀӀхwәст весабуна кӧ ӀӀӀр'а дьк'ат.

Әwи тот,—ьӀда нә wәхте весабуйейа. Ез заьӀм, малӀЪбуна гӧндитие'р'а хьвьтйи Ӏаздьмьи. Ӏлотилиеда, к'едәре кӧ мьи ӀӀӀдьхьӀь, мьи квалйфикеда wә бьӀыд кьр, ез wедәре мотористе-дизелисте дәрәца дёда бум.

БЬНӘЛИЕД ГӦРШЬСТАНЕИӘ ӘӘРӘ ӀӀӀКӀЛ

Экспедисна института Ӏигиена хәвате у профнәхwәшйа ӀӀӀ министрйа сәг'ломлхwәйсрьнеӀӘ РСС Гӧршие нәЪ'иед республикеда дәгбазькр э'нәжкърьна пьрса дәрӀәрә э'ьмьре дьрек. Ьь материалед кӧ wе бәрзәвькрьйа Гӧршьстанеда ьӀда Ӏәнә 20313 кал'у ӀӀӀред бь э'ьмьре 90—100 сали у зедәтьр.

Ӏ'әтани ве ахьрййа пашьи фькьр Ӏатьбу балакьрьне, wәжи рафама мәрьбьл э'ьмьре wанә дзрек нәЪ'иед ч'ийдана.

Результатед э'ӀӀнжкърье кӧ дәгбазькрййа экспедисиае, мьфабьи wе нете дәртен. Мәрьвед э'ьмьре дьрек жь Ӏ'әмуйа кемтьр нәЪ'иед республ-

ликейӘ ч'ийдадьи. Wәхте мә советиеда алиа э'ьмьрдьрежкърье дьки Ӏьланина эксплуатасиакърьна мәрьна жь алие мәрьна, Ӏ'ьакбуна жийина материалне у Ӏ'ьлед санитарнейӘ п'ак.

Хайсте мәрьвед кӧ э'ьмьре wан дьрежа әwа, wәжи э'ьмьре wан хәвьтеда на, Сосьйа Мукузанеда дьхьвйта Р. Е. Сихиталдзе 98-сали, гома станцйна эк'ьне ӀӀӀрйа бьльдә әw бь ордена Ленин Ӏатьйа рожкърьне. Ьь гӧлде Мамтие нәЪ'иЪа Ӏанчхуте бь актйви Ӏ'ьан хәвата цьмаэ'тие дьба М. И. Ломандзе—94 сали, О. Глонтие—92 сали у ед ӀӀӀ маи (ТАСС).

ШЬВАТЕД ЪФ'САВДАИН—БЪЖАРТЬНИЕ ЛЬ Т'ЭШКИЛЭТЕД ПАРТИАЕЙЪ Э'ЧЛЬНИДА

БЪН РОНАИА КРИТИККЬРЬН У ХЧЭЖРИТИККЬРЬНЕДА

Ван рожа лъ т'эшкилэта партиаейъ э'чльни йа колхоза гӧнде Двина Жерин нэЙ'ина Арташате дарбазьбу шьвата Н'эсавдаин-бьжартьне, шьдарде Натэ э'эЙ'нэжрьне хӧвата бйудресейъ салаже.

Чачи дакладчи, ӧса жи хабордайи бьн ронаИа критике у хчэжритиккрьнеда э'ЙИанкрьне кемаседа кӧ шш диткьун нава хӧвата т'эшкилэта партиаеда.

Мажте шьвата Н'эсавдаин-бьжартьнеда Натэ готьне, мэжи т'эшкилэта партиаейъ э'ЧЛЬНИ ЙаЙа незинь мЖъуд буйи бь хӧвата бешцерькрьна пэмбӧ у тьрЙиваа, сайа ве йӧке жи ве дорашеда гЙйшттьна дастаннеда бӧрбйьа'эв. Ява, мэсало: колхоза 97,5 нектар пэмбӧ бь файда-цануне агротехнике бешцерькрьна. Бригадир С. Худойан плана сьнартьна пэмбӧйи салэмэхте Н'эта Ӧе- октЙабре бь 71,2 салэфа цаданд, бригада А. НэвЙанщийан 67 салэфа. ЛехаЙодкеч Р. Г'арибйане у Н. К'оласйане плана салейи сьнартьна пэмбӧ зедэ цаданд,ну у ньЙа эчжа пэмбӧ дьспернэ дэмзате бь Н'эсае задбӧ дьспернэ дэмзате бь Хчэлозованед жи гӧнди сэва мэхтеда у бе знанибун бьдаинь плана дэмзате у жь Н'эр нектаре дэмза 24,7 центнер пэмбӧ, кӧ бь плане тер'э натййа дитье, бьстиньи 30 центнери у ӧса жи дэмза 70 центнер тэрн бьстиньи 75 центнери.

Ван дэстаннинар'а т'эвэи комунист ШЦ., Назарйан, С. Сафарйан у Ь. Давт'йан т'эшкилэта партиейъ э'чльни критиккрьни бона ве йӧке, жа-ьи чэжа лазэмэ гӧндари надайи сар шьхӧлке хчэйькрьна Н'эЙИанэт, колдьн нэдандадйи плана ширгдина хӧвата н'елэжа. Ява, Н'эта ньЙа дэмза 1280 литр шире бь плане тер'а дити стандьна 775 литр шир, бса жи кьрбй Н'аткрьйа Н'эЙИане фермае.

Комунист Мат'евосйан у Давт'йан дь нава хӧбордана хчэда готьи, мэжи т'эшкилэта партиейъ э'чльни ньЙа хӧвата сайасатье-массане бьйдьни, хӧвата сайасатье-массане бьйдьни, хӧвата дэрдланед мэк'т'эба гӧнд колектива дэрдланед мэк'т'эба гӧнд бь активи т'эвэи эчжа Н'бРмэтйаи набӧ. Комунист С. Амирйан сорйи колхозе у агрономе колхозе кӧ критиккьри, мэжи чэма чжтеда Н'экритиккьри, мэжи чэма чжтеда Н'эму мэшалед агрономе нэг'франдьнь, бонэ ве бьнэ жи жь культурэд н'эшпар-бостанне эк'эне нЬмьз Натййа стандьне.

Оса жи галок комунистка бйурбйа т'эшкилэта партиае критиккьр саба т'эшкилэта партиае критиккьр саба ве йӧке, жи ээ'ф Ьыдьк хӧват ве йӧке, жи ээ'ф Ьыдьк хӧват бьрийа нав кандидатед бэзьтйа бьрийа нав кандидатед бэзьтйа ПКТ'С-да, дб кандидатед бэзьтйа ПКТ'С бь стажа м'эдэ дэрбазьбуйи Ьнэн, т'эви жи хӧвата Ь'эмшаав нэНатййа бьрье. Э'жана бса ве жи готьи, мэжи т'эшкилэта партиае Ьыдьки мЬжулбуйа бь хӧвата силЬн'кьрйа комуниста бь бЛне марк'сизм-ленинизмеда.

Эм кемасиед жогроти мева тедэ шьровэкьрье, мэжи к'омкомйа компьровэкьрье, мэжи к'омкомйа комнэН'йа партиае у к'ома инструкторайэ зона СЛПа Ьыдьки Ььфиштирйа ве т'эшкилэта партиае.

Бона п'аккьрьна хӧвата т'эшкилэта партиае ЦЬвата Н'эсавдаин-бьжартьне қабулькьр дьраре Н'эмшаа.

Т. Петросйан.

Бь дэстаннинед мэзьн бэрбьр'и чӧр'ьлт'а ПКТ'С XX-бьн

* * *

ЗАВОДА ЭЛЕКТРОТЕХНИКИЙЕ ПЕНШСАЛИИА Т'ЭЗЭДА

Нава пенщсалийа пенщада завода Ерейаонйен электротехникие пенща чуййо у буйа дэстчехаэнка республи-кейо Ьирэ мэзьн. Ьрэ Ьэр сал бона кейо Ьирэ мэзьн. Ьрэ Ьэр сал бона лазьмайа сонайа у малЬбуйа мэлет бь Н'эзэра, тен дэрдланне Н'эжокед электрикие, инженер-технике шьлбуйа мэлет бь Н'эзэра, тен дэрдланне Н'эжокед электрикие, инженер-технике шьлбуйа кӧ тер'а дЬбиньь вьр Ьада бЬлньдьйа дэрдланне, машинжкрьна проньа дэрдланне, машинжкрьна проньа сесе хӧвате, вьр Ьада п'аккьрьна культура дэрдланне.

Шьвата колективе т'омарнда дэрдланне проекта плана завоДЭ-ра Р. Аланакйан. Бь активи т'эвэи эчжа Н'бРмэтйа проекта плана завоэ'нэжкьрьна проекта плана заводе-пенщсалиеда даклад да инженере са-пенщсалиеда даклад да инженере сапенщсалиеда бун п'аткрьйа дэрдланне Р. Аланакйан. Бь активи т'эвэи эчжа Н'бРмэтйа проекта плана заводе-пенщсалиеда бун п'аткрьйа дэрдланне леш, инженер у ф'ольчьи.

Сэрже т'ехса Н'аланДЬне К'. Йарданйан хабордана хчэда гот:

— Ьазькрьна чэнд шур'э машина мэщале надэ мэ, чэжи эм нэва Ьазькрьна чэнд шур'э машина мэщале надэ мэ, чэжи эм нэва Ьазькрьна ванда к'ӧрбьи, эм ва Ьазькрьна ванда к'ӧрбьи, эм йӧк Н'ӧкӧмдька эчжа машинатйа йӧк Н'ӧкӧмдька эчжа машинатйа дэрдланне у ӧса жи башбуна ве. Лэдэрдланне у ӧса жи башбуна ве. Лэмаа ран расте, жэжи проекта пенщсалиа т'эзэда ре тер'а натййа дитье, плиа т'эзэда ре тер'а натййа дитье, жэжи завода мэ вьр Ьада ве Ьазьр жэжи завода мэ вьр Ьада ве Ьазьр бькэ Ьэр т'эне Н'эжокед электрикие у бькэ Ьэр т'эне Н'эжокед электрикие у

Пашин Йардумйан эж инженер-технике хчэйькрьна сэрже сэра конртролиа техникие Л. Нерсесйан, сэрже т'сехника Ьашэта Л. Г'азэрйан у ед мани.

ДЬХӘВЬТЬН БЬ Н'ЭСАЗЕ САЛА 1956-а

Колектива завода Алавердиейъ к'имие рож бь рож фирэькьа лэщаа сосиалистие бона Н'бРмэта qбр'ьлт'а ПКТ'С XX. Плана 8 мэнед исальо дарбазэбуйи Ьат qаданьде бь 103,1 салэфа, дарданна хӧвате бьлньдбуйо 5,1 салэфа жь плане зедэтьр.

Дь шьхӧле qаданьйа плананада тен борьбьт'э т'ехсед электрикие у механикие. Т'ехса электрикие иди qаданьйа плана сала 1955-а у дьхӘвьтэ бь Н'эсае мэЬа мэле сала 1956-а. Эжана пенщаннед сентйабре qаданьйа бь 224%. Электрик В. Мелк'оййан, Ь. Кожинйан, М. Симонов у ед мани планед хчэйа роже дьqаданьйа бь 150— сала 300 %. Эжана дьхӘвьтьн бь Н'эсае 1958—60.

Бь Н'эсае мэЬа мартейа сала 1956-а дьхӘвьтэ ӧса жи колектив т'ехса механикие. Ведэре бригадир Н. Искайан бь систематикэ ынед хчэйа роже зедэ дьqаданьйа пашда дехэ эн'ецэ метал у ремонт шэчат. Бе бригадаеда бь фирэ-тен хӘвьтаднье мет'одед хӘватепеш у пенщаннед распоналлиа рие. Бригада иди дьхӘвьтэ бь Нсае мэЬа мЬуеЙа сала 1956-а.

Колектива заводе борщ Ььдьа плана салэжэтэ бь т'эмани бьдинэ Ь'эта рожа 35 салйа советие сна Эрмэнистане. **С. Ьакобйан**

ДЬГОЬЕЗЬН ПОЕЗДЕД Ґ'ЬРАН

Бона Н'бРмэта qбр'ьлт'а партиейъ ХХ фьра дьбэ лэща сосиалистие нав машинистед депойа Ленинаканеда.

Гэлок машинист бона бь Н'бРмэти дорен жь не лэще дьгӧЬезьн поездед Ґ'ьра.

Ван рожа бригада инспекторе депойа Ленинакане С. Симонйан жь Ленинакане гӧЬастэ стансиа Масисе поездэжэн Ґ'ьра, к'жэане жь жормае зедэтьр Ььлдабу 280 тонэр бг, бь к'ьнаненэ ваина экономиа к'ьр 1000 килограм qьнитшэжэт. Ӧса жи ван рожа жь норме зедэтьр 280 тонна бар гӧЬастьи машинист Б. Крракосйан, С. Минаслан у Н. Ьакобйан.

Бь хӘвата хчэйа башна барбьр'и-дьк'ээ Л. Мартиросйан, к'жэане жь-мэЬа дарбазэбуйида гӧЬастийа 1956 езде ґьран у экономиа к'ьрйа 1700 килограм qьнитшэжэт. Машинист депойа Ленинаканеда ед гӧЬастьи жь зедэтьр 189 Ь'эзэр тонна бар у экономиа к'ьрйо 1500 qьнитшэжэт.

А. Мирзоян

ЭВАРИИА ХАТЬРХЭОСТЬНЕ БОНА ҶУИИНА П'ЕШӘХЗАНЕД ЧИННЕ

Ван рожа клуба комбината навеАл. Мйасникйанда лъ Кировакане бу эварийа хатьрхэостне ґьредаи ҷуйина п'ешәхзанед чинне кӧ дәрбазьдькрьни практика дәрданне.

Эвари вәкэр сәдэре комитета комбинатейо профг'әнае Самсон Сагсгйан. Бь дәстаньвәхстьна вьа алие шаЬлед комбинате у бажер бәдед гӧла рабари Ьэвалед чин кьри.

Инженере комбинатен сәра Лазэар Ьахназаров хәбордана хчэда шьровэкьрьни пешдачйинед кӧ дәстаниио п'ешәхзане чинне у дәрЬэда реалуэтед инг'ьнамед пашьда.

Эви гот,—Ьэвале чин бь алт'кьрьна галок чэтьнала карьбун насйа хчэ бьдана э'мэр хӧвдинэте, бьбиэны тьыте т'эзэ, ч'э'ь бьдьно шеҷьбандьлед хӘватчед мәйэ к'ьмиейа пеш. Колектива мә қэмэта хчэ ноЬевшанд, вәжи насйа Ьэвалед чин бьдэ ньрсед дарданне.

Бь ньрса шәадаине пешда Ьат инженере завода к'ьмиейэ сәра йа бажаре Ґ'ьрине Республика Чинне Шьмаэ'тне Т'сэйан Фу-Хэн. Эви разибуна к'ур да сәрк'әрйа комбинате у бьналиед Кировакане, бона ве қабулькьрьн у незикбуна п'ак, кӧ эвана э'Йанкьрьн бәрбь ван.

Эви гот,-Эна иди салэжа, вәжи эм лъ Эрмэнистане, бь пьмамтне-на у Ь'ьзкьрьбена Ьэвр'а Натэна ґьредане. Эм т'ӧщар бйр накьи незикбуна шьмаэ'та эрмэнийа Ь'ьзкьри у ван роже кӧ мэ лъ Ереване дарбазкьрьна. Вэра мэ дәт хчэстьна у қэмэта шаЬлед советие кӧ чеЬкьи комунизме. Чэнд рожедьне шунда эме Ьэрьна чәатэ хчэ. Хчэстьна мэ Ь'эмуйайа, вәжи пашчуйине эм п'эвьгредане Ьэвалед хчэйа хәватер'а незикбьна йӧк.

Жь алие комите председателе Н'бРмэтнэмэ дана Ьэвалед чин.

Эжана бона бь активи т'әбуна т'әвэи хӘвата шаЬлә-массане жь алие комитеа бажере Кировакане Т'ЦЛК стандьи разибуьнэмэ.

Директоре комбинате Сәргис Т'ебосйан жь навэ колективе хчэстьгг'ешәхзане чиннер'а вьр Ьада дәстаниии дь хӘвата пашэхтиеда. К'ӧтасийа эварие бу концерт бь қэмэта к'ӧма комбинатейо сазбандиже у дәнгбжие.

(АТӘ)

К'АРА МӘЗЬН ЖЬ ПӘЗЗЕДӘКЬРЬНЕ

Горис, октЙабр (АТӘ).—Пәзэздәжкрьни чъда дьъе пешдалъьа у буйа ч'ьфдьки к'әрстэнье е колхоза «Ленинйан уг'ь» гӧнде Хидзорске.

Бь сайа п'аккьрьна цьнс у п'акхчийкьрье у Ь'эмшаан цэнуне зоотехникие альфкрьне еуса эп'ецэ бь ньлдубуйа Ьасьла пәззедәкьрье.

Бь данйед 1-е октЙабре плана эздбуна сэре пез бь 620 сэри зедэ Натййа қадандзе, жь Ьэр пәзэке 2,4 килограм Ььри Ьитэ стандьне 3,2 килограм Ььри. Ведэ плана стандьне 114 сэри. Ьэр пәзэкедәкьрье Ь'әтани 540 сентнер жь сала 560 Ь'эзэр манат, 120 Ь'эзэр тонна жь т'эмамйа сала.

Бь сайа эздбуна к'әрс жь пәзэкедькрье, колхозан Ьэч бар жед хӘвата хчэ жь сала пәзэлафи зедэтьр дьстиньи.

ГӘРӘКЕ Ә'СӘЙИ БЕ ЗЕДӘКЬРЬНЕ ДӘРДАИНА КАРТОЛА

Пленума Коммәрк'әзиа ПКТ'С сентйабре пьрс дани, wәки дәрдаина картола зедә бькьн бь wи һ'әсаби, wәки нә кӧ т'әне хwәстьна щьма'ә'та бе разикьрьне, ле ӧса жи әw бе хәвьтандьне бона хwәйкьрьна һ'әйwанәт у зедәкьрьна һасьлэтдана wи.

Клима у хwәлийа нәһ'ийа Апаране бь шарәкева мәщале дьдьн бона стандьна әк'ьне картолаи п'ьр'. Һ'әзмуьна сәвкьрьн нишандьдьн, wәки wәхта гӧһдарийа фәрз бе даине сәр чандьна у бещәркьрьна картола, ван дӧ сә салед пешьнда колхозед нәһ'ие дькарьн се-чар щара зедә картола бьстиньн һьмбәри ньһа. Шә'дәтийа wе йәке дьдә, мәсәлә, щер'ъбандьна колхоза Гӧнде Арагатсе. Бригадаед wе колхозе бь сайа хәвата баш у раст хәвьтандьна қанунед агротехникие дәwса 100 сентнере бь плане тер'а дити бәрәвдькьн 130—150 сентнери.

Ле, бь т'әмами нәһ'ийа Апаранеда әк'ьндаина картола гәләк ньмьзә. Ль колхозед Шенаване, Щәрщәрисе, П'ампа Кӧрманщие руе нәхәмхӧрие да әк'ьндаина картола нә кӧ т'әне бьльнд нәбуйә, ле һьмбәри салед дәрбазбуйи ньмьзбуйә. Колхоза П'ампа Кӧрманщие, мәсәлә, жь һектаре исал бәрәвдькә 40 сентнер картол.

К'ижаньн нәйнәсиед әк'ьндаина ньмьз? Бәре ә'wльн гәрәке бе готьне, wәки ван колхозада гәләк тен т'әр'ьбандьне қанунед агротехникие. Чандьни, бещәркьрьна чандьнийа у хәватед маин тен кьрьне дәрәнг.

Бона бьльндкьрьна әк'ьндаина картола лазьмә, wәки хәватед чандьне у бещәркьрьнеда бен хәвьтандьне қәwәта машина, ле гӧһдари жь алие СМТ-а нае даине сәр ве пьрсе.

Т'әшкилэтед нәһ'иейә партиае, советие, сәрк'аред СМТ-а у колхоза готи һ'әму қәwәтед хәватк'ара мобилизаснакьн бона зедәкьрьна дәрдаина картола. Ньһава готи хwәли бе шовкьрьне бона чандьнийа картола.

Нәһ'ийа Апаранеда готи дәрдаина картола бе зедәкьрьн һақаси, wәки хен жь хьнекьрьна хwәстьнед щьма'ә'те эп'ещә картол жи бе башқәкьрьне бона һ'әйwанәт.

А. Афандйан.

ФЕРМА ПЕШ

Һ'әйwанәтхwәйкьред колхоза Мгарте ль нәһ'ийа Алавердие дь шӧхӧле зедәкьрьна сәре һ'әйwанәте мәхлуқатиеда гьһиштьнә дәстанинед бәрбьч'ә'в.

Исал колхозе зедә қәданд плана зедәкьрьна сәре һ'әйwин. Һ'әйwанәтхwәйкьра қәдандьнә плана зедәкьрьна пез бь 105 сәләфа, йа һәспа 111 сәләфа, йа һ'әйwанәте гьр-103 сәләфа.

Жь һәр ч'еләкәке бь сайа рьнд хwәйкьрьне һатийә стәндьне 1350 литр шир дәwса 1200 литре бь плане тер'а дити.

Ч'еләкдош М. Варданйане жь 14 ч'еләке т'әслими wе кьри жь һәр йәке стәндийә 1420 литр шир. Бь хәвата хwәйә башва тен бәрбьч'ә'в һ'әйwанәтхwәйкьр С. Варданйан, Г. Һовһаннисйан, С. Бабащанйан у ед маин.

Бона һ'әйwанәте мәхлуқатие һатийә ә'фьрандьне дәбра п'ьр'.

Новрузов Т.

ПӘЙ РЕЧ'А ҚЬНИАТЕД «РИА Т'ӘЗӘ»

Һәжмара газета «Риа т'әзә» сездәда һатьбу нәшьркьрьне фелйетона Б. Т'овмасйан у С. Ибо бь сәрньвисара «Һ'әкима лохма». Жь прокуратура бажаре Ереване ә'лам дькьн, wәки избатие нав фелйетонеда бь т'әмами растьн. Һ'әму мәщал һатьнә ә'франдьне, wәки З. Григорйан вьр йада мьжули «һ'әкимтийа» бь wи щур'әй нәбә, йа кӧ бь т'әмами мьрбьли дохтьриейә.

⁂

Һәжмара газета «Риа т'әзә» пенщипенщада һатьбу нәшьркьрьне мьқала һәв. Ә'. Чәто бь сәрньвисара «Чьма хәват пешда нача».

Сәрwере п'ара културае нәһ'ийа Т'алине һәв. М. Асатрйан ә'лам дькә, wәки избатиед нав мьқаледа бь т'әмами растьн. Пьрса сәрwере клуба Гӧнде Гетап'е А. Даниелйан һатийә ә'нә'нәкьрьне у борщ данинә сәр wи, ӧса жи һ'әму мәщал һатьнә ә'франдьне бона бенә һьланине һ'әму кемасие кӧ һәнә нав хәвата клубеда.

Wәлатед демократиа щьмаә'тиеда

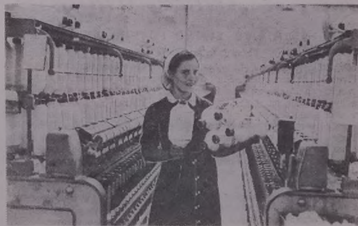

Республика Албаниаейә Щьмаә'тие. Тирана. Рьстькчийа навдәнг йа комбината тек'стилейә наве И. В. Сталин Олга Врето. Әw систематики норме дьqәдинә бь 125—130 сәләфа.

Фото йа агентийа т'елеграфийа Албаниае.

ХӘВАТЕД ИРИГАСИОН ЛЬ ЧИНСТАНЕ

Республика Чинстанейә Щьмаә'тиеда нава 6 салед дәрбазбуйида бь сайа хәватед иригасионейә фьрә бассейна ч'әме Хуанхэ, ӧса жи чекьрьна система авдане у щәwа ль нәһ'иед wәлетә маин ә'рдмәзила хwәлиед кӧ тенә авдане жь 4 милион һектари зә'фтьр зедә буйә.

Фьрә дәстпебунә хәватед авдане ль қәза Чжэт'сзйане. Һ'әта дәстпебуна бьһара сала те вьра wе бенә ә'фьрандьне чекьрьнед авданейә т'әзә у wе бенә вәт'әзәкьрьне гәләк чекьрьнед кӧ ньһа дьхәвьтьн. Һ'әму округед қәзаеда wе бенә чекьрьне һидроэлектростансиед гӧндитиейә нәһақа мәзьн.

Һазьрбун бона чекьрьна системед авдане у щәwа қәзаед Чинстанейә маинда жи дәстпебунә. (ТАСС)

ГӦНДЕ РУМИНИАЕДА

Гӧнде Руминиаеда дәрбаздьбьн гӧһастьнед к'ур. Чьқа дьчә зәф дьбьн гӧндиед хәватчи ед кӧ бәwардькьн п'акбуна хәвата колективи, һеди-һеди жь хәвата малһәбунейә т'әкмалтие дьчьн бәрбь йа щьмаә'тие. Ньһа wәлетда һәйә жь 5600 малһәбунед колективие у һәвалтийа бь т'әван бещәркьрьна хwәлие зә'фтьр, к'ижанада жь 360500 малед гӧндиа зә'фтьр бәрәвбунә. Сектора сосиалистие йа малһәбуна гӧндитие wәкә 26 сәләфед хwәлийа wәлетә ракьри дьгьрә.

Һәр сал малһәбуна Руминиаейә гӧндитиеда роләкә мәзьн дьлизьн стансиед машина-трактора. Ньһа wәлетда һәйә 220 СМТ, кӧ 16 һ'әзар тракторед wан һәнә (бь һ'әсаве ед 15 қәwәти). (ТАСС).

ЭЛЕКТРИФИКАСИАКЬРЬНА ГӦНДЕД ПОЛШАЕ

Чекьрьн у т'әслими хәвате кьрьна электростансиед т'әзә ль Полша щьмаә'тие изьне дьдә бь маштабед фьрә дәрбазкьн электрификасиакьрьна гӧндед Полшае.

Бәри шер' Полшаеда ронайа электрикие т'әне 1200 гӧндада һәбу. Нава ван дәһ салед дәрбазбуйида һатийә электрификасиакьрьне жь 14200 гӧнди зедәтьр, йане һ'әтани 30 сәләфе т'әмамйа гӧндед wәлет.

Һ'әтани к'ӧтабуна сала исал ронайа электрике wе диса бьстиньн wәкә 450 гӧнд, кооператив у малһәбунед дәwләте.

(ТАСС).

БӘРБЬР'И 80 САЛИЙА БУЙИНА АВЕТИК' ИСАҺАКИАН

Дәнгбеже бьратийа щьмаә'та

Исал 30 октйабре т'әмам дьбә һ'әйште салийа буйина ньвиск'аре Әрмәнистанейә Советие навдар Аветик' Исаһакйан. Wәки дьне жь һ'ьзкьрьна дьнйальке щьмаә'те нав ле кьрийә Варпет-Һоста, һостае хәбәред дьла...

Варпет-Аветик' Саһаки Исаһакйан жь дйа хwә буйә сала 1875-а 30-е октйабре ль Гӧмрие-ньһа Ленинакан. Ле зарӧтийа wи ӧса жи дәрбазбуйә ль гӧнде Г'азарапате-ньһа Исаһакйан ль нәһ'ийа Аг'ине, пешбәри Аниe.

Ав. Исаһакйан пәй һинбуна хwәйә Г'азарапате, Гӧмрие, Эщмиадзине дьчә Европае- Австриае, Германиае, паше Швейт'сариае, wәки хwәндьна хwәда һе к'урбә. У чаwа дәнгбеже «п'әр' у баск» гәләк wәлата дьгәр'ә, ле һәма ль к'едәре буйә жи бь һ'әзар дьли гьредайи буйә бь щьмаә'та хwәр'а, wәт'ән у дйа хwәр'а.

Әм wе йәке wи чахи фә'мдькьн, гава ньвисаред wи, wәки дәстпекьрийә жь сала 1891-е, мьқам-мьқами дьхуньн у дьстрен, дьбежьн у дьбьһен ль һәр гошәки республика мә. Мәрәм у хwәстьнед шаире дьниа р'еwи сал у зәмана әw буйә, wәки рожәке зу Әрмәнистане аза у сәрбәст бьбинә у гава ль wәлетда сала 1920-а қәйдәщерге советие һатьн избаткьрьне, ньвиск'аре wәт'әнһ'ьз дь нава ә'франдьне хwәда т'әбрик да вәт'әзәбуйина wәт'ин («Дуе wәт'ин») у жь wәлате дәрәкә (Франсиае) вәгәр'ийа Әрмәнистана Советиейә һ'ьзкьри, wәки т'әви щьмаә'та хwәйә кәвьнә-т'әзәйә аза дь чекьрьна комунизмеда бь хwә жи кьвьрәки йап'йа дайнә. У иро, әw һостае дьла бь мәр'анә, щьмаә'тер'а к'ьламед т'әзә дьә'фринә, ша дьбә, щаһьл дьбә.

Варпет дьньвисә дәрһәқа деда; дьдә к'ьвше дьле дейи шәwьтидьдә к'ьвше дьле дейи шәwьтиагьр жь бона щәгәре, хәм у хийале wе жь бона әwләд у дьдә ә'йанкьрьне һ'ьзкьрьна хwә бәр бь wе.

Ав. Исаһакйан нава шьер у проза хwәда дьньвисә дәрһәқа һ'ьзкьрьне-«йаре», wәки же һ'ьзкьрийә у хәлqе бь зор бьрийә, пешийа зӧлма бәһәqа wе йаре, кӧ ида әw биркьрийә, йане жи wе йаре, wәки сьве һ'әта эваре һивийа дьлк'әтие хwәйә у к'ьламед жь кәвч'ька дьл жь бона wи дьә'фринә («Мач'каро», «Жь ч'йае һешин»).

Поэте дьлован ньвисийә жь ә'мьре хwә, дәрһәqа һ'ьзкьрьна хwәйә агьр у алав, ле к'и кӧ к'ьламед wи дьхунә, башqә готи, хәлqе Роһьлате, wе һәw занбә Исаһакйан жь бона wи ньвисийә, бона wи к'әльжийә, дар у бәр һ'әландийә, wәки мьразе wи ч'ә'вада нәминә, бьгьһижә мьразе хwә («Бингол», «Әз һ'әфт ч'ийа дури тәмә...»).

Исаһакйан бь әвинер'а т'әвайи һ'ьзкьрийә т'әбийәта wәлатә бәдәw, бь һәр к'ӧлилкәкә wәт'инр'а дьле хwәйи хwәһ'ьси назьк бьшкьвандийә. Дәнге һәр щәw у каникә wәт'ин дьле wида щи гьртийә, гӧһ'е хwә дайә сәр һәр дәнгәки, талазәки, әwазәки, к'ельмийә у хәбәрдайә бь һәр дар-бәрәкир'а.

Ле дь нава wан гьшкида сәрәкәнийа дьле wийә бә'р-ч'иаед wәт'инә һ'әзар-һ'әзар салинә; ч'иаед к'ӧбарә бьльндә бәдәwә бәрфа һ'әта-һ'әтае сәри... Әwи бь дьле хwәйи мәзьн стьрайә Арарате кал у Әләгәза букинә зәманда. Стьрайә ч'ә'вканиед Әләгәзе, ав у щәwед wе, кӧлилк у мьнмьникед wейә бь хәwнәр'ож у бь хwә жи бь wер'а йәкбуйә, буйә ч'иаки т'әзә ль орт'а дәшта Арарате, дь навбәйна Әрмәнистана Советиейә бәр бь рож.

У Варпет т'әбийәте ӧса дьдә бәрбинкьрьне, ӧса дьдә хәбәрдане, wәки тӧ һәw зани бь дьле тәр'а хәбәр дьдә.

Һостае хәбәра бь ньвисаред хwәйә рәнгинә нәхшә-ньтьри, зарә-зьмани, к'ьлита дьланә, к'ьлита т'әбийәте, стерка, һиве у рое, гӧл у гиһе, ав у кание, чьл у ч'ие («Ә'wред рәш-рәш», «Әләгәзер'а»).

Варпет, дәнгбеже дәрд у кӧла, һәла хортанийа хwәда дьниае гәр'иайә, дьниа дитийә у ль һәр wәлата дидит зӧлм у к'әсиби, ль һәр дәра qәтьл у хун. Ньвиск'аре щьмаә'те, хwәне дьле дьлован, ньқарбу ч'ә'ве хwә бьгьрта у бәр wанар'а дәрбазбуйа. Ньвисийа шьер у сәрһати, бь к'ижана һ'але щьмаә'теда гьрийайә, дайә к'ьвшкьрьне, wәки дәwләти мина зурийа хуна хәватчийа дьмежьн. Ньвисийа мотиве сосиалие.

Дь пьрса сосиалиеда шькийатәки мәзьнә поэма wийә гәләки ә'йан «Абу-Лала Маһари» (1909) мьqабьли нәрастие у зӧлмк'арийа сьньфа капиталиста, мьлк'әдара, дәwләмәнда.

Ньвисаред Варпет жь һ'ьдуде

(Пәйһатьн руе 4-а).

Пара литературае

Иун Суе хwэйе готына хwэ

(Н'ьк'йата щьмаэ'та чинае)

Нэбу, т'ӧнэбу кӧр'кэр Нэбу, навеwи Йун Су. Баве wи мэр. Ма эw, дйа wи. С'ара мана шэве т'ӧнэбу, н'эта нурыке бырыш чийэ, эw жи дэсте wан надьк'эт.

Йун Су мэзын бу, wахте wи у мэк'т'эбе бу, ле нэ к'ат'эзе wи Нэбу, нэ жи ӷатам. Нэма Йун Су дани пешйа хwэ чаwа Нэбэ ынибэ.

Сьвэже эw рабу чу щэм дэwлэтие цынарэ хwэ, готе:

—Мын бынистийэ, wэки бэрдастик мала тэр'а лазьма. Мын хwэр'а бык'э бэрдэти. Раста, эни э'мэрда пьч'ук'ым, ле тыштэки мэзы эк'э нахwэзым. Изые бьдэ т'эйе жь дурва дина хwэ бьдьмэ зэр'ед т'э, чыка чаwа ынн дьбын, wэки дыне тыштак мэзы нагазьма.

Дэwлэти бона бэрдастики бса шабу у wи ӷарэри гада ӷабул кыр.

Йун Су жь бэрбанга сбье н'эта эвэре мала дэwлэтида дьхэвыти, чык хwэат Нэбу эwи жи дыкыр. Ле нэма жь дурва дина хwэ дьда зэр'ед wи, чыка чаwа Нэн дьбын. Шэр-шэра эwи т'эмамийэ дэрсе дьбйинэт. Дэма кӧ дэрсдар дьйат, Йун Су дьчу хwэ дь гошкида дьталанд у т'ӧнэбэ дыкыр.

Эw нана салэжда наси хэбэра бу. Нына жи дьма Нини нывисарэ бэ. Ле к'ат'эз т'ӧнэбу, ме сэр чь бынывисийа? Йун Су фыкыри, чыка чаwа быка у рек жь хwэр'а дит.

Йун Су т'эви дйа хwэ дьма йолмат'ужкэ нын'ужкэ дзе бэ'реда. Пелед авэ гав у сэй'эт ӷум хwэр'а данин.

Йун Су жи дарэкэ дьрэж ньлада у чу к'энэрэ бэ'рэ. Эwи лэзэ-лэз ылкыле хэбэра к'ыпанд. Пелед бэ'рэ дьлатыш у йар тыш пацыдькрыпи. Эwи диса накви ыкар, шара дьи авэ т'амыз дьыкр. Бь wи тэбэри эwи бе ӷадэм у бе к'ат'эз чьчах бьхwэта. сэр ӷуме дькарбу бынывисйа.

Нына жи к'ът'ебед wи т'ӧнэбун.

Шдэржэ жи Йун Су чу щэм дэwлатие цынарэ хwэ у готе:

—Эз щэм тэ бенэӷ хэвытим. Нына эз дьхwэзым бь ньӷ бьхэвытым, ньэе мын жи эwэ, wэки тӧ бынени к'ът'ебе тэ бьхунум н'эта салэже.

Дэwлэти жи бэрдастики бса дьгэр'ипа, кӧ жер'а бенэӷ бьхэвьтэ, пер'а разы бу. Ишдэр Йун Су к'ът'еб жи дэст хьсытын.

Эывьстан Нэт. Рожа кьи бун. Йун Су н'эта шэв дьхэвын. Wахте wи рожэ т'ӧнэбу. Йун Су аӷа к'эсйб бу, wэки нькарбу ньнэ бьзэр бона ч'эрэ дэстэ. Ле эwи рек жь хwэр'а дит. Гава кӧ ынв дардьк'эт, ль бэр шэwца ынне дьхwэнд у дьньвисти.

Гэлэж сал дэрбэз бун. Йун Су гьыпьӷа мэрэме хwэ-эw бу ӧлмдарэки мэзын. У не-ье жи мэрьв wи Йун Суе пьч'уки к'эсйби хwэйе готына хwэ бир тинын.

Совхоза № 5 «Арак'с» йа трста «Араратэ»-е ль нэн'ийа Ноктемберйане исал эк'ье тырйа бьлыӷ тыӈандийэ.

Шькьда: Хэватчийа пешкэ йа т'эсха 2-а бригада 4-а Ашхен Шинйан, йа кӧ роже дэwса 300 килограми бэрэдыкэ 700 килограме тырй.

Фото йа **П. Чолагйан**

★ ★

Э'ламэтиед кьн

АВАНС БЭР РОЖХЭВАТАБА

Исал колхоза гӧнде Халисае лъ нэн'ийа Ведие бь сайа хэвата баш жь нектаре стэнд 18 сентнер нане н'эб. Колхозе wэ'дэда у бь т'эмами чӧдэнд плана спартына нан дэwлэте. Нына колхоз бар рожхэвате колхозвана чаwа аванс бэлдьк э 2,5 кг нане н'эб, 50 грам рун, пэнер у нэсьлэтед маин.

ГӦНД СТЭНД ЭЛЕКТРОЭНЕРГИА

Т'алин, 18 октябре (АТ'Э).—Гӧнде нын'ге-Тьлык ван рожа ӈатэ электрификасиакэрыпе. Мэлед колхозванада, клуба гӧндда, мэк'т'эбе-

МЭК'Т'ЭБА Т'ЭЗЭ

Ван рожа мэк'т'эбване гӧнде Сичанлуе нэн'ийа Т'алине стэндьи п'ешк'ешкэ мэзын. Эw авайе мэк'-

К'Ъ'ЕБЕД Т'ЭЗЭ

Ван рожа Нэйпетнрате бь эьмане эрмэни да роване дийне к'ъ'ебед Нана:

Арам-Арман.—«К'ьламед wэ'ен у н'ъэкърье», ыбер, ру 94, тираж 3000.

★ ★

ТРАКТОР ЛЬ Э'РДЕ ХАМ...

Трактор ширина,
Э'рде сэр ньэда wэлдьэр'инэ,
Wе гата Нясьл же Ньинэ
Жь э'рде хам у хопана.

Трактор дэнг дайа,
Э'рд галэки вдэйа,
Э'рде хам-хопан ль ньэдайе,
Эw бона мэ ғшкайэ.

Тракторе ӷиринэ,
Э'рде хам wалдгэр'инэ,
Мэк'э, щьа-ғэнъм ле дьчинэ,
Плане зедэ дьӈадинэ.

Трактора т'эзэ заводе
Ле сиарбу кӧре щьмаэ'те,
Чалбэста дэнге та те,
Хwэнщьки н'але щьмаэ'те.

Э'. Осман

Дэнгбеже бьратийа щьмаэ'та

(Дэстебун руе 3-а)

щьмаэ'та wи зуда дэрк'этынэ, бунэ е к'ӧли мэрьвае. Ышер, поэм у сэр-ьатиед wи т'эрщмэбэнэ галэж ьэмана; ьмане урьса у чина, укранна у итала, киргиза у газаха, гӧрща у дэрбецана, кӧрманща у бawэрки ғшкэ...

Исаһакйан дьлнае нас дька. дьина жи-wи. Ляма жи л'э рах нывиск'ардед дьниалькьей бэрбэл'э' щье wи ньйэ.

Шаире мэзын жь фолклора щьмаэ'та н'ъэкърийэ. Дь нава ньвисаред хwэйэ ьэмырида дайе хэвате. Жь э'мэре щьмаэ'та ньвисийэ у жь ньвиск'ар у фолклора wана т'эрщмэкырйэ. Ньвисийэ дэрһада щьмаэ'та урьсайэ бэре мэзын азадар, дэрһада укранна у хэлде Иране, узбека, адрбецана, гӧрща у галэже дьне. Т'эрщмэкърийэ жь ньвиск'ared у фолклора чина у ньидика, йапона у э'рэба, фарьза у т'эт'ара...

Шаире щьмаэ'ти'ьэ мэзын ёса жи дайэ хэвате фолклора кӧрманщайэ бадэwэ дэwлэмэндэ сэрэщэма фькърпеш. Ньвисийэ дэрһада ёwладе wе щьмаэ'те, н'але wанда щэwьтнйэ у к'эwтырийа.

Мэ'ийа ве йоке ньйэ ньлбэг. йок, wэки эwи пьч'укгйа хwэда хэватчиед кӧрманща дитына, йа дбда зэ'ф жь ғьли-готыне щьмаэ'те н'ъэкърийэ.

Ава, гӧнде Ав. Исаһакйан-Газапапат нава гӧндед дора хwэда к'ъэи бу бь аше хwэ, wэки е мала Исаһакйан бу. Дь wи ашнда Анетик'е т'ьфал гав у сэй'эт ёса жи раст кӧрманща дьнат. Эwи wэхта дора аш ғалэж щара жи дьбйинэт дэнгбежийа щьмаэ'та кӧрманщае, н'ьк'ат у к'ьламед wе у не дь wи чахида эwана щье хwэ гырт нава дьне wи назьки мэзында.

Wи гӧндида ёса жи ньбун щьбанед кӧрманщэ дэнгбеж у блурван. Анетик'е лawин wана н'ъэ дькыр у wана жи жь wи н'ъэ дькърьи. Бе гове, wэкта шаир бэрбьр'и 90 салие дьбэ, ле-ье бира wиданьи эw щьваье зарӧтйа wи, е кӧ wир'а готьнэ у стьрано к'ьлам у ӷайдед щьмаэ'та кӧрманщие к'ӧбара хwэш.

Шинаред гӧнде Г'азарапате бун ёса жи гӧндед кӧрманща. Исаһакйан галэжи wан гӧнда бунэ мевае.

Шаире марьнйэ Іванни-Іавин жи чуйэ зӧмед кӧрманщайэ Элэгазэware Чьлкание у Қэрэголе. Дь бьн коне кӧрманщие н'эзэр сали бунэ мевае н'ъэкърн, фэ'мкырийэ жь щьмаэ'те, фькърийэ...

Эв йакана гьшк бунэ мэщал у мэк'ан, wэки шаир ньм фолклора щьмаэ'та кӧрманщие заньбэ у бьдэ хэвате у ньм жи дэрһада ие щьмаэ'тед бьньвисэ.

Ве гаве жи Варпет бира хwала хwэйкырийэ чандьк-чанд мэсалед кӧрманщийэ фькърэк'урэ-филосэфие. Заньэ н'ьк'йат, мьжули у ӷьсе щьмаэ'те. Жь ӈена зэр'ӧти, хортанийа хwэ жь э'мре кӧрманще дити тина бир, ле, жь е ньшьрбуйи эм дькарри кьвыш бакьи «Іэйле у Мэнлум», поэма щьмаэ'та кӧрманще (1908 с.). йа дьне—«Гӧнди у ч'ьбик». Сэр мьӈаме кӧрманщие ньвисийэ «Надое бэнги»-легенда галэки н'ъэкърн у галэки э'ламе.

Исаһакйан бь дэнге дьл ньвисийэ дэрһада кӧрманще хэватк'ар, н'але ванда шэwьти у к'эwтырийа, дайе ыбккырьпе азайи н'ъэкърыпа wана, к'ъэшкърийэ хwэн'ъэкърыпа wана, хирэт у хэйсте щьмаэ'те. Нана э'ррандьнед ньвиск'арда шики балӧ дьгэр ӷэрһатийа «Ӧ'мое кӧрманщ». Мэрьв дьжи, дьшэwьте у дьн'ӧ'ьтэ жь бона Э'мое эьлам, сова к'ианни азайи, т'эбййот ньр тьштэ, Н'эта ньна т'ӧ кэсэки ада к'ур, н'ъэкърьи, ада бь к'ала т'ьжи надайэ хэйсте кӧрманще к'очар, чаwа дайе wатэндаше мэйи мацуни-н'ъэкърийэ Анетик' Исаһакйан.

Ньвисаред поэт дьне жи, кӧ ньнэк жь wана сэр рӧн'е фолклоре натьнэ ньвисандьне («Сасма Мнер», «Цьса ашьӷ», «Элэгэз», «Гӧндие доште») жь дьле хэватчие кӧрманща жи хэбэрдьлн.. Эwана бь н'ъэкърьи дьхунын у дьстьрен ньвисаред wи ньи бь эьмане кӧрманщи, ньи бь эьмане эрмани.

Бажарван у поэте wат'эне мэйи мэзын Анетик' Исаһакйан иро жи бьмэр'ане, Қэлэма 65 сали дестда ье дьхэвьтэ, сэр романа хwэйэ мэзын «Уста Қаро», жьк бькарбэ бь хабэре бадэwне бьдэ сэрһатийа щьмаэ'те ье сэр'ьа пашьи. Ль нана ье э'рранднна wана т'эви щьмаэ'та сэрһатийа, ньна жэк'илед кӧрманща, адрбецана у е щьмаэ'тед дьне, к'ьнана н'эзэр-н'эзэр сала щинари кьрьпэ т'эви бэра щьмаэ'та эрмэнийа.

Эw сэдье сэрwерийа Т'ьфада ньвискаред Эрмэнистанейа Советийэ, ёзве Академна ёлма РССӦ, депутате Совета Т'эwрабьльщ РССӦ, Лауреаете премна Сталине, жь алие н'ӧкӧмате ӈатийэ рэwакьрье бь ордена Ленин.

Варпет мэрве щьмаэ'тиеӈэ у щьмаэ'ти'ьэ. Щьмаэ'те wэ'ене ма wи н'ъэ дькьи у бь эьмане хwэ дьунын ньвисаред wи.

Ль бэр дэрге нод галае хwэши жь ӈостае мэйи ачьни-щаньлр'э.

Н'. Щьдн.

Редактор МИРОЕ ЭСЭД

Адреса редакт'сиае: Ереван, соӷада Алавердян № 46, т'елефон 2-07-78. Адрес редакции: Ереван ул. Алавердяна № 46, телефон 2-07-78. РФ 12810

Нашьрхана № 2, сэрwерийа сэрэ, йасэнайа-полиграфие у ньшырэта йа Министрийа культурае РСС Эрмэние, Ереван, соӷада Кнунйанэ'с № 8. Типография № 2, Главного управления издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР, Ереван ул. Кнуняна № 8.